

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Feladós szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre --- 24 K
Félévre --- 12 K
Negyedévre --- 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 84. szám.

Szerda, április 14.

Nagy harcaink az oroszokkal. Az oroszok egész kárpáti offenzívája megállott.

Budapest, április 13. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés:
Az oroszoknak a Kárpátokban körülbelül március huszadika óta tartó offenzívája az egész arcvonalon megállott.

Midőn a husvétii elkeseredett harcokban az ellenfél részéről a Laborc és Ondava völgyben nagy erővel megkísérelt áttörés meggyúsult, az ellenség az Erdős-Kárpátokban az uzsoki szoros mindkét oldalán próbált meg újabb előnyomulást.

Itt is a legutóbbi napokban az oroszok minden támadását az ellenség nagy veszteségei mellett visszavertük.

Egyébként a helyzet változatlan.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, április 13. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Czernovitzból sürgönyzik:

Az oroszoknak az a kísérlete, hogy az orosz területen előnyomuló osztrák-magyar csapatok előnyomulását feltartóztassák, meggyúsult. Az arcvonal elleni támadások tovább tartanak. Az osztrák-magyar offenzíva lépésről-lépésre tért nyer. Az oroszok átkaroló kísérlete a Dnyeszternél meggyúsult.

Budapest, április 13. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, április 13. A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszínterről:

Keleten a helyzet nem változott.

A nyugati világcsata.

Budapest, április 13. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, április 13. A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről:

A franciák azt állítják, hogy százötven bombát dobtak Seebahnhofra és Giessereibrüggere. A valóság az, hogy kilenc bomba esett le Ostende környékén és kettő Brüggénél anélkül, hogy kárt okoztak volna. Mi válaszul erre, ma éjjel bőségesen dobtunk bombákat az angolok által megszállott Operingho, Hasebrouck és Cassel helységekre.

Bezy au Bacnál a franciák ma éjjel árkaik egyikébe behatoltak, de nyomban ismét kivertük őket.

Reimstől keletre ellenséges repülőknél egy támadása meggyúsult.

Guippestől északkeletre ismét bódító gázokat fejlesztő lövedékeket használtak ellenünk.

A Maas és Mosel között a franciák támadásaikat egyes helyeken folytatják, de sikertelenül.

A délelőtti órákban Maizereynél, Verduntól keletre három támadás a franciák legsúlyosabb veszteségei mellett tüzelésünkben összeomlott.

Délben és este Marchevillenél, Maizereytől délnyugatra ellenünk intézett támadásokat, amelyeknél az ellenség erős oszlopokat mutatott, ugyanaz a sors érte. Pityimaiattkor a Maizerey—Marcheville arcvonal ellen intézett támadást az ellenség igen jelentékeny veszteségei mellett ismét visszavertük.

Bois de Prétreben éjjel-nappal elkeseredett harcok folytak, amelyek közben lassan tért nyertünk.

Hartmansweillerkopftól délre tegnap este a franciák egy támadását visszavertük.

Orosz hajók pusztulása.

Budapest, április 13. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

Mint Bukarestből sürgönyzik a Secolu jelentése szerint, a Herodok, Langerog, Worotzow, Romanotka és Odessza orosz gőzösök március utolsó hetében a bolgár kikötők felé való útjukban török aknákon fölrobbantak. Csak a Romanotka kapitányát és 13 embert tudtak megmenteni. Az orosz lapoknak megtiltották a hír közlését.

HIREK.

Nagybecskerek város élelmiszer ellátása

Liszt- és kenyérutalványok. — Hatósági burgonya.

— Saját tudósítónktól. —

Nagybecskerek, ápr. 14.

Nagybecskereken most szintén kezdetét vette a hatósági liszt és kenyér árusítása, amelyet a közönség a városi hatóságtól kiadott utalványok alapján vásárolhat.

Az utalványok kiosztása már folyik s a közönség az utalványkönyvecskéket a városi kiadóhivatalban veheti át délután 2 órától 6 óráig.

Az utalványkönyvecskéket a fogvasztó nevére szólnak s borítékclapján egyúttal rajta van a kereskedő neve, ahol a liszt vagy kenyér vásárolható.

A hatósági liszt árusítása huszonöt kereskedőre van bízva a különböző kerületekben, akiknél azután a közönség vásárolhatja a megszabott lisztet és kenyeret.

Mindenki kap fejenként és hetenkint egy kilogramm kenyér-lisztet, vagy ennek megfelelően 130 dekagramm kenyeret; továbbá:

fejenként és havonként egy és fél kilogramm főző (finom) lisztet.

A vásárolt liszt és kenyér ellenében azután a könyvecskéből a megfelelő utalványszelvényt kitépik.

Ugyanesek gondoskodott a város olcsó burgonyáról is. A város ugyanis három vaggon burgonyát vásárolt s ezt a városi jövedéki hivatalban kiadott utalványok ellenében elárulítja.

A hatósági burgonya ára olcsó, amennyiben csak tizenkét fillér kilónként. A közönség körében természetesen nagy a kereslet az olcsó hatósági burgonya iránt, úgy, hogy tegnapig a városi jövedéki hivatal 900-nál több utalványt adott ki.

Az utalvány ellenében április 14-ikétől kezdve április 16-ikáig naponként délután 4 és 6 óra közt a közönség átveheti a burgonyát a Bégapart és a Kinizsi-utca sarkán fekvő Konkoly-féle magtárban. A kiszolgáltató mennyiségét a helyszínen közlik a vásárlókkal s ez alkalommal egyúttal a burgonya kilónkénti 12 fillér árát azonnal le kell fizetni.

Hyenormán Nagybecskereken minden intézkedés megtörtént az élelmiszerek biztosítása iránt s a közönség teljes mértékben megnyugvással nézhet a jövő elé.

A béna katonáért.

— Kérelem a közönséghez. —

Nagybecskerek, április 14.

Egyik multkori számunkban már közöltük azt a kérelmet, hogy a benukt tagokkal haza érkező sebesülteknek a közönség adományozzon tornaszereket.

A kérelemnek azonban sajnos, eddig gyöngye visszhangja volt, amiért most a kérelmet a közönség meleg figyelmébe ajánlva, ismételtén itt adjuk az alábbiakban:

Hős katonáink nagyrésze oly természetű sebekkel érkezik kórházainkba, amelyek behagedésük után a kezek vagy lábak megbénulását okozzák. Ha ezen baj nem nyer azonnal szakszerű kezelést,

a végtagok bénák is maradnak. A hősök-zászlós századosától engedélyt kér, hogy a vonat megmentésére legalább kísérletet tehessen. A százados, akinek ütegenek ütközetét vezetnie kell és maga el nem mehet, csak igen kétes érzelmeivel tudja jóváhagyni zászlósának merész tervét. Hiszen szívesen senki sem küldi embereit a halálba. De hosszú megfontolásra nincs idő. Abrudbányai zászlós máris rohan a füsttől eltakart állomás felé. Két hajtó-tüzére és a szomszéd üteg egy tizedese követi. A ropogó, halált és veszedelmet okádó vonat minden embert elriasztott közeléből, a vasuti személyzet közül egyet sem találni, a mozdonyvezető ott fekszik holtan a vágány mellett és a fűtő a mozdonyt az állomásról kivezette. Szerencsére még nem jár messze, teljes erőből elérik a gépet, a zászlós felugrik és megparancsolja a fűtőnek, hogy térjen vissza azonnal az állomásra. A fűtő szót fogad. Eközben már 6 kocsis ég, izzó lövedékrészek viharosterczta szikraesőként töltik be a levegőt, oly dühvel és erővel, hogy hatásukat még 1500 lépésnyire is lehetett érezni. És most elérik a mohón égő lángok a nehéz tarackok löszérét, az egész állomás nem más egy izzó kráternél, teli füsttel és lánggal, robbantásokkal és halálos veszedelemmel. De Abrudbányai zászlós szíve erős, vissza már nem lehet fordulni, ha éltét már egyszer kockára tette, akkor e játékot meg is fogja nyerni. És majdnem meseképpen hangzik, hogy a vitéz fiatal embernek sikerült nem kevesebb mint 14, a legnagyobb veszélyben forgó kocsit leakasztani és a mozdony segítségével biztonságba hozni. Mily hatalmas, értékes mennyiségű löszert jelent ez a 14 kocsis, ezt nem kell közelebb leírni. De még mindig azt hiszi a merész zászlós, hogy dolgát még nem végezte el teljesen. Alig hogy a kocsikat biztonságba tudta, megint visszafér a most minden oldalról égő állomásra, hogy a raktárakban elhelyezett löszerrádkat szintén megmentse. De még az ő merészsége is hiábavalónak bizonyult. A lángoknak áttörhetetlen fala nem enged senkit a raktárakhoz. Abrudbányai zászlós az 1. oszt. ezüst vitézségi érmet nyerte és egyidejűleg előléptették hadnaggyá.

— **Kinevezés.** A kereskedelmi miniszter Fuchs István kir. műszaki tanácsost, a kőműves-, kőfaragó- és ácsmesteri képzettség megvizsgálására Zomborban szervezett bizottság elnökévé nevezte ki.

— **Köszönet.** A Torontálmegyei Takaré- és Hitelbank 50 koronát adományozott a nagybecskereki önkéntes tüzoltó-testületnek, amelyért halás köszönetet mond a parancsnokság.

— **Adomány.** Schillesz Lajos helybeli polgár indítványára Pöltzl Kálmán vendéglőjében a vendégek körében eszközölt gyűjtés és a befolyt kártyapénzekből összegyűjtött 15 koronát küldötték lapunkhoz, hogy azt a Vöröskereszt céljaira fordítsuk. Az összeget rendeltetési helyére juttattuk.

— **Négy és félmillió ellenségeink vesztesége.** Berlinből jelentik: Statisztikai főljegyzések alapján március tizenötödikéig az entente eddigi veszteségei a világháborúban a következők:

Halottak: Franciaországnak 450.000, Oroszországnak 675.000, Angliának 31.000, Belgiumnak 34.000. Sebesültek: Franciaországnak 751.000, Oroszországnak 1 millió 10.000, Angliának 67.000, Belgiumnak 34.000. Foglyok Franciaországnak 316.000, Oroszországnak 960.000, Angliának 26.000, Belgiumnak 70.000. Ezek szerint összesen vagy négy és félmillió ember.

— **A vitéz zászlós.** A cs. és kir. hadügyminiszterium sajtóirodája közli:

A klenáki pályaudvartól alig 500 lépésre délkelet felé a fasorban a 10. tábori ágyusezred harmadik ütege a szerb tüzérsgelg elkeseredett harcot folytatott. Egyszerre a pályaudvar felől rettenetes detonáció hallatszott, amely még az ágyuk dörgését is tülharsogta. Óriási láng csap az ég felé, hasonló valami kísérteties tüzi-játékhoz. Mi is történt? Egy teljesen megrakott löszervonatba, amely még az állomáson volt, becsapott egy ellenséges gránát. Lobogó lánggal ég a felrobbant kocsis, a tűz dühösen terjed, pokoli dörgéssel már a második kocsis is levegőbe repül. Az egész, igen értékes gyalogsági és tüzérsgelg löszerral alaposan megrakott vonat teljesen elveszettnek látszott. Ekkor Abrudbányai Ede dr. tartalékos

a végtagok bénák is maradnak. A hősök-zászlós századosától engedélyt kér, hogy a vonat megmentésére legalább kísérletet tehessen. A százados, akinek ütegenek ütközetét vezetnie kell és maga el nem mehet, csak igen kétes érzelmeivel tudja jóváhagyni zászlósának merész tervét. Hiszen szívesen senki sem küldi embereit a halálba. De hosszú megfontolásra nincs idő. Abrudbányai zászlós máris rohan a füsttől eltakart állomás felé. Két hajtó-tüzére és a szomszéd üteg egy tizedese követi. A ropogó, halált és veszedelmet okádó vonat minden embert elriasztott közeléből, a vasuti személyzet közül egyet sem találni, a mozdonyvezető ott fekszik holtan a vágány mellett és a fűtő a mozdonyt az állomásról kivezette. Szerencsére még nem jár messze, teljes erőből elérik a gépet, a zászlós felugrik és megparancsolja a fűtőnek, hogy térjen vissza azonnal az állomásra. A fűtő szót fogad. Eközben már 6 kocsis ég, izzó lövedékrészek viharosterczta szikraesőként töltik be a levegőt, oly dühvel és erővel, hogy hatásukat még 1500 lépésnyire is lehetett érezni. És most elérik a mohón égő lángok a nehéz tarackok löszérét, az egész állomás nem más egy izzó kráternél, teli füsttel és lánggal, robbantásokkal és halálos veszedelemmel. De Abrudbányai zászlós szíve erős, vissza már nem lehet fordulni, ha éltét már egyszer kockára tette, akkor e játékot meg is fogja nyerni. És majdnem meseképpen hangzik, hogy a vitéz fiatal embernek sikerült nem kevesebb mint 14, a legnagyobb veszélyben forgó kocsit leakasztani és a mozdony segítségével biztonságba hozni. Mily hatalmas, értékes mennyiségű löszert jelent ez a 14 kocsis, ezt nem kell közelebb leírni. De még mindig azt hiszi a merész zászlós, hogy dolgát még nem végezte el teljesen. Alig hogy a kocsikat biztonságba tudta, megint visszafér a most minden oldalról égő állomásra, hogy a raktárakban elhelyezett löszerrádkat szintén megmentse. De még az ő merészsége is hiábavalónak bizonyult. A lángoknak áttörhetetlen fala nem enged senkit a raktárakhoz. Abrudbányai zászlós az 1. oszt. ezüst vitézségi érmet nyerte és egyidejűleg előléptették hadnaggyá.

— **Kérelem nemesszivü közönségünk-höz.** Nem pénzt, sem a mindennapi megéléshez gyakran nehezen megszerezhető szükséges élelmiszerekből kérünk, a trón és hazáért vértüket és életüket a harcavivő katonáink számára, hanem egy csekély részt abból, ami nekünk talán csak csemege számba megy. Ha ezek fölülégből valamelyest átszolgáltunk, avagy ott, hol fölülégből nincsen is, ilyen úgy teremünk, hogy egy kis megszorítással egy részt önmagunktól megvonunk, előáll az, amit adhatunk, amellyel azután eleget tehetünk azon hirdetészerű fölhívásnak, amelyet ilyen alakban

— **Küldjünk katonáinknak thermosüveget, teát, konyakot, likőrt, csokoládét, caces-t!** Az adományokat köszönettel fogadja s a hadtáparancsnokságokhoz juttatja a honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala, Budapest, IV., Váci-utca 38.

nap-nap után olvashatnak a lapokban.

Minthogy azonban minden egyes adakozó félnek kényelmetlen lehet kisebb-nagyobb adományának elküldése Budapestre a Hadsegélyző Hivatalba, az ilyen adományokat küldjük el a Torontálmegyei Központi Hitelszövetkezet helyiségebe, ahol azokat köszönettel átveszik, elcsomagolásáról és elküldéséről szívesen gondoskodnak. Men e z e r Lipót, az országos Vörös Kereszt Egylet nagybecskereki választmány gazdája.

— **Egy hányatott élet vége.** Zsombolyáról írják: A napokban egy sokat hányatott és sokat küzdő életet elt ember vetett ott véget életének. Weldi Péter vol kereskedő az illető, aki a zsombolyai Reif-féle szállodában felakasztotta magát s mire észrevették, meghalt. Az öngyilkos módosi születésű 54 éves ember volt és sokat küzdött életében. Valamikor Perjámoson kereskedő volt, majd Versezen nyitott kereskedést, de a szerencse mindenütt elkerülte. Legutóbb egy bornyagykereskedő-cég utazója volt. Tettének okáról nem hagyott hátra magyarázatot.

— **Árokba fult kisgyerek.** Mint Zsombolyáról jelentik, a napokban ott a gyártelepi uton Koch N. nevű asszony 4 éves fiaeskája játszadozott több társával a vízzel telt árok szélén. Játék közben a fiúcska az árokba esett, mire pajtásai szétfutottak. Mire a fiúcska keresésére jöttek, a szegénykét már a vízbe fulladva holtan találták az árokban.

— **Magyar-Török Almanach.** A magyar-török testvériség ápolása és a török Vörös Félhold segítése céljából magyar, török tudósok, politikusok, írók, költők tollából Magyar-Török Almanach jelent meg Mezey István szerkesztésében az Athenaeum kiadásában. A harmadfélszáz oldalra terjedő rendkívül érdekes és értékes munkát eredeti elbeszélések, költemények, tudományos és másfajta cikkek teszik változatossá. Az Almanach írói közül kiemeljük gróf Khuen-Héderváry Károlyt, Berzeviczy Albertet, a M. Tud. Akadémia elnökét, Balthazar Dezső püspököt, Bárczy István fővárosi polgármestert, Lóczy Lajos, Márki Sándor, Chelnecky Jenő dr. egyetemi tanárokat. Rendkívül fontos cikkeket irtak Kenedi Géza, Ignotus, Pröhle Vilmos dr., felvinczi Takács Zoltán dr., Vikár Béla, Mezey István, Kovács Gyula udv. tanácsos és Sipos A. Gyula kassai kamarai elnök jövő gazdasági szerepeinkről mond el nagyjelentőségű dolgokat, ugyszintén Akcsura-Oglu Jusuf török író. Orientálistáink közül Kunos Ignác dr., Mészáros Gyula dr., Germanus Gyula dr. és Strausz Adolf szerepelnek egy-egy szép cikkel. Költőink közül Zempléni Árpád, Oláh Gábor, Sas Ede, Kiss Menyhért, Farkas Imre, Szepessy László irtak pompás aktuális poémákat. Valamennyi cikket a turanizmus nagyszerű gondolata lengi át, de a turanizmusról kifejezetten is irtak Pekár Gyula, Paikert Alajos, felvinczi Takács Zoltán, Nyáry Albert báró dr., Lakos Béla dr. és Sassi Nagy Lajos, akik valamennyien nagy jövőt jósolnak a turanizmusnak, vagyis annak az eszmének, amely a magyarral faji rokonságban lévő mintegy hatszáz (600) milliónyi népek szellemi és gazdasági kapcsolatát kívánja terjeszteni. A törökök részéről kiemeljük Ahmed Hikmet bej, budapesti török főkonzult, Mehemed Emin, Mehemed Vahid, Mehemed Reuf, Ali Riza Szeif írókat. Az Almanach füzött példányra 3 koronáért, díszkiadásra 20 koronáért kapható az Athenaeumban és minden könyvkereskedésben. A tiszta jövedelem a török Vörös Félholdé.

A nagybecskereki hős vak zászlós kitüntetése.

Ünnepély a vakok budapesti intézetében. A vitézségi érem ünnepies átadása Keller Nándornak.

— Saját tudósítónktól. —

B u d a p e s t, április 13.

Vasárnap délután adták át nagy ünnepiességgel a Vakokat gyámolító Országos Egyesület budapesti Hermina-uti intézetében a csatatéren hősi harcban megvakult Keller Nándor 29-ik gyalogezredbeli nagybecskereki tartalékos zászlósna vitézségeért kapott kitüntetését, az első osztályú ezüst vitézségi érmét.

Az ünnepélyre zsufolásig megtelt a vakok intézetének tágas díszterme. Az előkelő közönség sorában a családtagokon kívül megjelent Ilosvay kultuszminiszteri államtitkár, dr. Tóth István miniszteri titkár, a kultuszminiszter képviselője, dr. Herczog Miksa főtörzsorvos, egészségügyi főfelügyelő, gróf Desseffy Emilné, dr. Szily Adolf udvari tanácsos, egyetemi tanár, Láncezy Leóné, Bán Dezsőné egyetemi alelnök, Herodek Károly ügyvezető alelnök, Vitár Rezső gondnok stb.

Az ünnepély programját a Himnusz élénklésével vezették be az intézet növen-

dékei, majd a vakok zenekara eljátszotta Kéler: Rákóczi-nyitányát. Ezután Lu m p e Gizella énektanárnő énekelt, Bereghy Mária szavalt, majd a „Vak munkások Andrassy Dénes gróf önképzőköré” élénkelte Hubert Fohászt.

Végül Liedhardt Mária elszavalta Herodek—Kerner „Magyar dal” című szerzeményét s szavaltatát K r a c h Ágota kísérté zongorán, míg a betéteket a vak munkások énekara énekelte.

Az előadók minden egyes számot művészi szabattossággal, zajos tetszés mellett adtak elő.

Most következett Keller Nándor kitüntetésének ünnepies átadása.

Először dr. Szily Adolf egyet. tanár lépett az emelvényre s mindenekelőtt a 16-ik hadtest parancsnoksága és tisztikara nevében üdvözölte a vak hőst s örömeinek adott kifejezést a kitüntetésért. Beszédében hangsúlyozta, hogy az emberiség mily áldozatkész a háboru által sújtottakkal szemben. De akit a háboru vad dühe vaksággal sújtott, azt kétszeresen istápoljuk, hogy a z emberisgnek továbbra is hasznos tagjai lehessenek. Nemes lelket, igazi hőst ért a kitüntetés. Mióta köztünk él, nem hallottuk zugolódni, lelkének egész erejével új jövő megalapításán fáradozik és ezt nem szerencsés természetének, hanem katonai vitézségének köszönheti, mert az őt ért szerencsétlenséget azért viseli el nyugodtan, hogy hazájáért szenvedte azt.

— Hordja büszkén — végezte szavait Szily s átadta az érmét Láncezy Leónénak, aki az érmét a vak hős mellére tűzte.

Most Vitár Rezső, az intézet gondnoka intézett nagyhatású beszédet Kellerhez, szép szavakban üdvözölve őt, majd bemutatta a nagyszámmal küldött üdvözölő sürgönyöket, amelyek között volt: Nagybecskerekről a 29-ik gyalogezred tisztikarának, Magyar Pál pápai kamarasapátplébánosnak és Bányai Jakab iskolaigazgatónak sürgönye.

Ezután Moskovicz N. vak írodista szólt a vakok nevében s üdvözölte új sorsársukat.

A vak szónok után következett az ünnepelt vak hős, aki általános megindultság közepette a következő szavakkal köszönte meg az ünnepeltetést:

— Onnan jött részemre kitüntetés, munkám elismerése, ahonnan minden szó, a legrövidebb elismerő szó is örök megelégedést, bizalmat, förhetetlen lelkiert ad az embernek! Szeretett hazánk koronás feje szól ezzel a ténynyel jóságosan hozzám. Bármennyire is meg vagyok illetődve e perében, a meghatottság bármennyire is fojtogatja belém a szót, büszkén érzem, hogy ezzel a ténynyel szentséges koronás urunk megelégedése nyilvánul hazámért, királyomért végzett harci ténykedésem felett. Elvesztettem szemem világát, nem láthatom szeretteimet, nem láthatom honfitársaim véres, el nem lankadó, dicsőséges küzdelmét hazánk becsületéért; a mi édes mindnyájunk boldogulásáért, az életünkért!... De nem vesztett ki belőlem az az akarterős, dolgozni vágyó lélek, amely a golyózapor vad zenéje mellett is bizalmat, bátorságot öntött belém. Ezt nem ölte ki a golyó... A lelkivilágom erejében van, lelkiszemeim nyitak s érzem, hogy honfitársaim, szeretteim szava szól hozzám: hogy nekem továbbra is dolgoznom, munkálkodnom kell édes hazánkért, hozzátartozóimért, mindnyáunkért. S az a hitem és szándékom: dolgozni ifju erővel, dolgozni, áldozni teljes odaadással, tünni, szenvedni lankadatlan hitben, mert mindezen szenvedések, lemondások s fájdalma elkerülhetetlen feltételei édes hazánk szabadságának s boldogságának megeremtésének! Bizalmam szilárdá tette a mai kedves ünnepség! Megköszönve a hozzám intézett szives s őszinte szavakat, azon reményemnek adok kifejezést, hogy ismerve katonáink lelkierejét, bizton nézhetünk a jövő elé s hogy édes hazánk a pokol kapui sem vehetnek erőt. Isten áldása kísérje önöket s munkálkodásukat. Éljen a haza! Éljen a király!

Mindenkinek könnyek csillogtak a szemében a vak hős beszédére, akit azután még virágokkal is elhalmoztak.

A megindító szép ünnepélyt a Szózat rekesztette be.

Itt említjük meg, hogy a hadegészségügyi kiállításán már Keller Nándor is résztvesz eddigi munkáival.

TAJÉKOZTATÓ.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 5 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjjegylete” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Színház, művészet.

** **Katonadolog.** Tegnap este a Katonadolog című operettet frissítették föl Ballaék. A darab összevágó jó előadásban ment s a közönség sokat ujrázta a táncokat és egyes énekszámokat. Szigethi Irén pezsgő játéka s pompás táncai ismét nagy tetszésben részesültek, de meleg elismeréssel honorálta a közönség Juhász Margit és Máthé László szép énekszámait is. A mandarin szerepében Gáspár Jenő nyújtott jóízű alakítást, de jók voltak Korda Sándor, Parlagi Béla és Szigethy Annus, valamint a többiek is.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1914 szept. 7-től tov. rendelkezésig.

INDUL.		óra
Nagybecskereki pályaudvarról.		perc
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt		6:21
Karlova—Szegedre délután		1:13
Zsombolya—Szeged—Budapestre délután		4:00
Pancsovára délután		5:18
Karlova—Szeged—Budapestre este		7:18
Pancsovára délelőtt		8:10

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarról.		óra
Módos—Temesvárra reggel		3:33
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon reggel		2:26
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt		11:55
Zsombolyára keskenyvágányu vonalon délután		5:25

ÉRKEZIK.		óra
Nagybecskereki pályaudvarra.		perc
Budapest—Szeged—Karlováról délelőtt		6:49
Budapest—Szeged—Karlováról délután		4:50
Budapest—Szeged—Nagykik—Karlováról este		9:21
Temesvár—Zsombolyáról délelőtt		9:28
Temesvár—Zsombolyáról este		6:30
Pancsováról délelőtt		8:38
Pancsováról este		6:52

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarra.		óra
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon este		9:34
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délután		4:10
Zsombolyáról keskenyvágányu vonalon délelőtt		8:28

Makulaturapapir

olcsó áron kapható

= e lap kiadóhivatalában. =

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Műfogos:

Schmidt Ferenc, Nicky-utca.
Walik István, József főherceg-u.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.-Francia bizt. társ. József fűg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Ált.) Arpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabonatér.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Batorgyár:

Bencze A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Weinberger K., Hunyadi-u.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.
Perger Rezső, Jókai-u.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Dregueria:

Melkub Dezső, Hunyadi-utca.

Ékezetesek:

Mesznik R. Özvegye, Hunyadi-utca.
Goldberg Mihály, Hunyadi-u.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Fűfiszabók:

Brünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis Sándor, a m. kir. postaépülettel szemben.
Tóth József Hunyadi-utca.

Foamüterm:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és esemegkereskedés:

Fendler József, Hunyadi-u.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.
Csókás Antal, Nicky-utca.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czikajló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, Szerb egyház-palota.

Hálógyár:

Csuszner János.

Kalapkészítő:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindellás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéházak:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidáruüzlet:

Benó testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy és Szepessy, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Kocsigyártó:

Amend Ferenc, Nicky-utca.

Közművesek:

Gazdig György, Szerbtemplom-u.
Hoff N. és társa.
Klaszky Jakab, Váraljai-u.
Mattern Mihály, Juranics-u.
Pányi János.

Lakk-, kence-, és festékáruraktár:

Pencz János, Megyeház-utca.

Lakatosműhely:

Engel Adám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Bauerle testvérek, Városházépület.
Prokisch Gyula, Hunyadi-u.

Műköszörüs:

Molnár János, Nicky-u.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyady-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-u.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-u.

Sirkóráktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, Szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirllich Alajos, Aradáci-u.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bencze A. és fiai.

Tüzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-u.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Gál István, Orient-étterem
Habrich Ferenc, Melencei-u. 29.
Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Máttyás, Otthon-sörcsarnok
Tóth és Norizsán, a nagyhíd mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontal”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében